

obzornik

glasilo delovne organizacije

Gradimo na izkušnjah

ISSABELA je velik trajekt, plavajoči hotel de luxe, kategorije Hilton ali Sheraton, vreden več kot 80 milijonov dolarjev. Zgradili ga bodo jugoslovanski delavci v ladjedelnici Split. Naročnik je finski kupec, ladja pa bo plula po Severnem morju od Helsinkov do Stockholma. Issabela je sestra ladje Amorella, ki že pluje na omejeni relaciji in zanjo pravijo, da je najbolj luksuzna, naj sodobnejše opremljena, najdražja in tudi največja ladja, kar jih je izplulo iz jugoslovanskih ladjedelnice.

Jugoslovanske ladjedelnice so tretje na svetu po letni izgradnji ladij, vendar se je v večini primerov vgrajevalo le znoj lastnih rok, z Amorello in Issabelo pa se »začenja točiti tudi znoj glave«. To pomeni, da se ladjedelnice zaveda, da se z večjim lastnim znanjem lahko zvišuje standard svojih zaposlenih. Konkurenca v ladjedelnici je izredno ostra. Tisti, ki le varijo železje sicer

velikih tankerjev in tovornih ladij, dobivajo le drobtinice, glavne, najslajše dele kolača pa pobere tisti, ki zna graditi in opremljati sodobne potniške ladje s pomorsko tehnologijo enaindvajsetega stoletja. Spet se namreč uveljavlja romantika potovanja po morju.

Vsi, ki smo s svojim znanjem in delom udeleženi pri izdelavi ladij, se zavedamo zahtevnosti celotnega posla, saj

smo že v minulem letu dobobra spoznali finske in danske inšpektorje, ki pregledajo vsak privit vijak, spoznali pa smo tudi ostre skandinavske predpise in norme, ki priznavajo le vrhunske materiale in vrhunsko izdelavo. Pri gradnji ladje sodeluje poleg ladjedelnice Split še 120 kooperantov, med njimi je eden največjih tudi Brest Cerknica. Naš delež posla je v primerjavi s celotno vrednostjo ladje majhen, vendar ne smemo pozabiti, da večino kooperantov oskrbujemo z našo negorljivo ploščo. Vendar ugotavljamo, da je delež negor plošč manjši kot pri tovornih ladjah, to pa predvsem zato, ker naša negorljiva plošča ne ustreza mokrim in vlažnim prostorom na ladji.

Trenutno dela na ladji vsak dan do 600 delavcev. Hitijo, kajti Issabela bi morala biti končana do konca maja. Ladja že dobiva končno podobo — lesk in blišč v notranjosti — na zunanji strani pa jo bodo prebavili v začetku maja in takrat bo tudi njena poskusna vožnja.

Naša delovna organizacija oziroma temeljna organizacija Gaber, ki je nosilec pogodb za del opreme na ladji, organizira in poskuša v predvidenih rokih zagotoviti proizvodnjo in končno montažo na ladji. Ker pa zaradi dokaj pozno podpisane končne pogodbe nimamo še vseh osnovnih materialov, proizvodnja ne more zagotoviti, da bo naš del pravočasno oziroma po predvidenem terminskem planu tudi izgotovljen.

Priprave na proizvodnjo in izvedbeni načrti pa so stekli mnogo hitreje kot preteklo leto, kar kaže, da smo si pridobili veliko izkušenj. Pri taki proizvodnji smo se navadili, da je treba vsak del opreme podrobno pregledati in testirati. Večino pohištva moramo izdelati v vzorcih, da ugotovimo ali ustrezajo predpisom naročnika. Tipskih elementov na ladji ni, vse mere se morajo

prilagajati do milimetra. Na ladji morajo biti najboljši materiali in izdelki. Nekateri materiali so kljub temu problematični in posamezni izvedbeni detajli se rešujejo še na ladji. Dobava osnovnih materialov zamuja, zato se ne moremo držati rokov.

Pri gradnji ladje sta najpomembnejši koordinacija in dobra organizacija. Vlagamo vse napore, da bi bila ladja končana v roku, da bi lastniku zagotovili ta plovni objekt, ki je baje razprodan že za letošnjo sezono.

I. Gornik

Program usposabljanja

V pripravi na sanacijski program smo izdelali vrsto analiz. Iz teh analiz smo ugotovili, da ima neustrezna kadrovska struktura in preveliko število delavcev za sedanji obseg proizvodnje zelo velik vpliv na neugodne rezultate gospodarjenja. Zaradi tega smo v sanacijskem programu velik poudarek namenili prav kadrovske problematiki. Odločili smo se za celovito kadrovske prenovno.

Izdelali smo program pre-kvalifikacij in dokvalifikacij delavcev. Ta program smo predstavili tudi strokovnim institucijam na ravni republike. Ocena programa je bila ugodna in zato so nam bila odobre-

na tudi sredstva za pomoč pri realizaciji programa. S tem programom nameravamo usposobiti delavce Bresta do stopnje, ko bodo lahko uspešno opravljali delo tako na sedanjem (nadaljevanje na 2. strani)

Vsakdan in praznik

Odpirajo se prebujena in ocedena okna hiš. Vrata se škripajoče pretegujejo v tečajih. Begajoči obrazi pozdravljajo nasmeh pomladi, ki jo je aprilska temnina predolgo odevala v sivo. Zbledele so dolge noči in onkraj zidov so oživeli glasovi šelestečih barv.

Življenje pa teče naprej in jutro prevesi v večer. Hreščeči glasovi budilk nas kot zlobni duhovi zbuja v novo utripajoči dan, nič drugačen od drugih. Komu je mar za utripajoči dan, nič drugačen od drugih. Komu je mar za pomlad, ko so poti naših korakov vedno enake in trenutki tako kratko odmerjeni? Koliko njih je med njimi, ki najdejo srečo ob monotoni pesmi strojev in peres, v za-tišju pred baklo, ki prižiga — nekje blizu — vžigalne vrvice v dušah ljudi, ki so pritisnili na petelina? Kdo vidi jutro in razpozna noč? Med enim in drugim je nad nami razpeta neskončna nit, bogata kot preja, ki veže čas z življenjem.

Ustavite se kdaj v tem času in si vzemite čas za praznik, tudi kadar ni označen na koledarju. Odpočijte si in pomislite na utečene in neutučene delovne poti za tovarniškim in domačim plotom. Morda je prav mesec maj, napolnjen z dnevi dela, zmage in mladosti, tisti svetli list v beležki letnih mesecev, ob katerem se zamislimo ob teh vrednotah.

Maj pa je tudi mesec, v katerem se oglasijo piskajoči odmevi siren, ki nas spominjajo na pretrgano idilo neke nedelje, ko je ugasnilo življenje Tita.

Življenje teče skozi struge te pomladi kot sleherno pomlad. Vse se ponavlja, prebuja in vzpenja — a kaj je v ljudeh?

Program usposabljanja

(nadaljevanje s 1. strani)
njih programih kot tudi na tako imenovanih novih oziroma dopolnilnih programih. Načrtujemo proizvodnjo, v kateri bodo lahko zaposleni vsi delavci, ki so pripravljeni z dodatnim izobraževanjem pridobiti potrebno znanje, in ki so pripravljeni delo tudi vestno in kakovostno opravljati. Program prekvalifikacij in dokvalifikacij predvideva, da se mora v proces usposabljanja vključiti 1766 delavcev. To pomeni, da bo moral skoraj vsak delavec obiskovati eno ali celo več organiziranih oblik usposabljanja.

Večino usposabljanja bomo organizirali v Brestu. Za izvedbo se bomo posluževali raznih zunanjih institucij, vključevali pa bomo tudi lastne strokovne kadre.

Za tiste proizvodne programe, za katere si ni mogoče pridobiti dovolj znanja doma, bomo organizirali izobraževanje delavcev v tujini. Programi usposabljanja so pripravljani tako, da se vanje lahko vključujejo delavci glede na svoje doseganje znanje, in znanje nadgrajujejo tako, da si bodo prizadevnejši lahko pridobili tudi poklic.

Program prekvalifikacij in dokvalifikacij vključuje naslednje oblike:

- usposabljanje delavcev za delo na novih proizvodnih programih
- usposabljanje delavcev za zahtevne površinske obdelave
- usposabljanje delavcev brez strokovne izobrazbe dela v sedanji proizvodnji — pridobitev višje stopnje usposobljenosti
- prekvalifikacija delavcev iz IV. stopnje drugih poklicev v IV. stopnjo — smer lesar širokega profila
- usposabljanje za II. stopnjo lesarske usmeritve
- izobraževanje iz II. v IV. stopnjo lesarske usmeritve
- izobraževanje znanja tujih jezikov
- izobraževanje za uvajanje informacijskega sistema
- usposabljanje za tehnične in komercialne kadre
- izobraževanje ob delu za V., VI. in VII. stopnje.

Nekatere oblike usposabljanja so bile organizirane, nekatere pravkar potekajo, za nekatere pa se pripravljajo programi.

Ugotavljamo, da je večina delavcev že spoznala, da brez

dodatnega znanja ni mogoče pričakovati boljših rezultatov. Vsa uspešna podjetja doma in v tujini namreč vlagajo v usposabljanje delavcev velike napore. Tako skušamo tudi v Brestu ustvariti takšno vzdušje, kjer bo sleherni delavec začutil potrebo po novem dodatnem znanju. Zavedati se moramo, da je le znanje tisto, ki nam lahko zagotovi pospešen razvoj, boljše rezultate in s tem tudi večje osebne dohodke. Cilj Bresta ne more biti samo preživetje in životarjenje, pač pa moramo z nadaljnjim razvojem zagotoviti lepšo perspektivo zaposlenim in generacijam, ki prihajajo.

Hitrejši razvoj zahteva več znanja, za kar pa ni dovolj samo organiziranje usposabljanja, pač pa je potreben določen napor in pripravljenost vsakega posameznika.

Pogoji tržnega gospodarstva so kruti in preživijo le tista podjetja, ki so se pripravljena soočiti s hudo konkurenco doma in v tujini.

Sanacijski program Bresta daje zelo dobro izhodišče za reševanje problemov, ki nas pestijo že nekaj let. Spremembe programov, uvajanje novih programov proizvodnje in nov pristop v trženju pa od nas vseh zahtevajo nova znanja in veliko pripravljenost, da te usmeritve tudi uresničimo.

V preteklosti so Brestovi delavci že mnogokrat dokazali, da je to moč doseči in tudi tokrat ne bomo zamudili vlaka, ki je že na postaji.

J. Opeka

Koliko pripravnikov imamo letos?

V letu 1989 se bo v naši delovni organizaciji zaposlilo štirideset pripravnikov, ki so bili v času šolanja naši študenti. S končano IV. stopnjo jih bo skoraj polovica, dobra petina s VII., nekaj manj s V., medtem ko bo pripravnikov z II. in VI. stopnjo zelo malo. Tudi letos bo pripravnikov lesarske usmeritve premalo za vse potrebe Bresta, kljub temu, da jih je v skupnem številu skoraj tretjina, nekaj manj je pripravnikov strojne usmeritve.

Nihče nima končane višje ali visoke šole lesarske usmeritve, kar bi Brest zelo potreboval. Problemi se pojavljajo pri zaposlovanju strojnikov s končano IV. in še bolj s končano II. stopnjo izobrazbe, saj je te spričo reorganizacije delovne organizacije že sedaj preveč. Kljub temu bomo vsem omogočili, da bodo opravili pripravništvo in upamo, da tudi redno zaposlitev na delih in nalogah, kjer je kvalifikacija potrebna.

Na tekstilni usmeritvi bo letos kar sedem šivilj oziroma tekstilno-obrtnih konfekcionark (IV. stopnja). Eni ali dva od teh nameravamo podeliti razpisano štipendijo za V. stopnjo — tekstilno konfekcijski tehnik.

Od ostalih usmeritev bo številčnejša le kemijska, točneje štirje pripravniki VI. in VII. stopnje kemijske tehnologije.

J. Opeka

Usposabljanje delavcev po temeljnih organizacijah že poteka.

Osebni računalniki

Nova informacijska tehnologija v svetu daje velik poudarek razvoju osebnih računalnikov (PC). Tako se razvija nov način izgradnje informacijskih sistemov s pomočjo PC, oziroma v povezavi PC z velikim računalnikom. Določeni problemi se hitreje in bolje rešujejo s PC kot pa z velikim računalnikom. Zato smo konec lanskega oziroma v začetku letošnjega leta tudi pri nas kupili nekaj novih osebnih računalnikov.

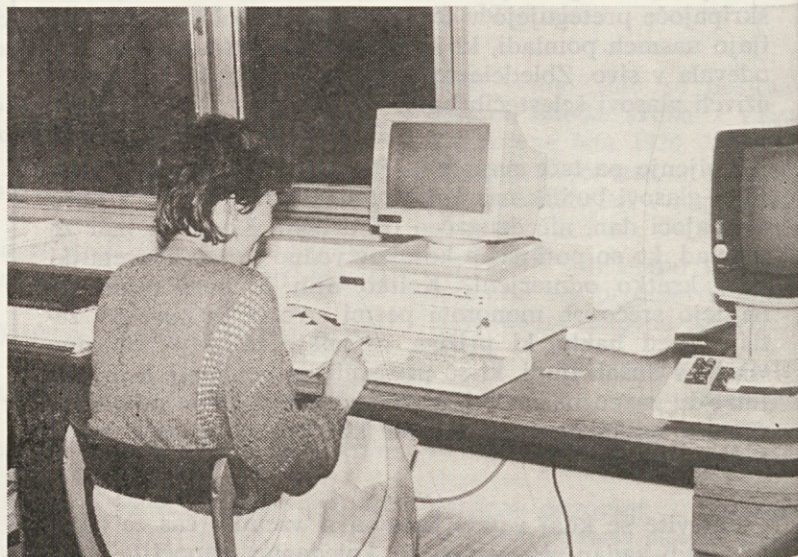
Pri nabavi osebnih računalnikov smo se odločili za enega dobavitelja, to je Birostroj iz Maribora. Tako imajo vse temeljne organizacije isti tip osebnega računalnika — Bİ-MAR 400 — z enako zmogljivostjo. Dobavitelj nam zagotavlja tudi redni servis.

Da bi za dela z osebnimi računalniki usposobili čim večje število ljudi, smo v februarju in marcu organizirali nekaj osnovnih tečajev. Tako je Birostroj organiziral seminar za vse temeljne organizacije združenega dela, katerim je dobavil PC. Seminarja se je udeležilo 15 ljudi, ki so si tako pridobili osnove za delo na osebnih računalnikih. Za potrebe računske službe sta bila organizirana dva seminarja. Udeležilo se ju je dvanajst ljudi. Seminar je vodil Igor Klančar. Udeleženci seminarja so se seznanili z osnovami DOS-a, to

je z osnovami za delo z osebnimi računalniki in s programom LOTUS 1-2-3, ki dela z različnimi preglednicami (tabelami). Klančar je poleg omenjenih seminarjev za temeljno organizacijo Strojgradnja vodil tudi seminar WORDSTAR, to je program za urejanje besedil.

Iz tega kratkega opisa vidimo, da je delo na osebnih računalnikih zaživelo tudi na Brestu. Kaj vse delajo po posameznih temeljnih organizacijah na PC, v tem članku ne bom pisal. Želel bi, da o delu na PC-jih v kateri prihodnjih številkih Brestovega obzornika piše kdo od uporabnikov. Mišlim pa, da so se o uporabnosti in koristnosti osebnih računalnikov prepričali v vseh temeljnih organizacijah združenega dela, in da niso samo trenutna moda.

J. Dobrovoljc

MLADINSKI SERVIS CERKNICA

Člane servisa in vse tiste, ki se še niste včlanili v servis obveščamo, da smo spremenili naš urnik poslovanja, in sicer:

od maja do septembra nas dobite vsak dan od 11. do 15. ure, ob petkih pa od 11. do 17. ure.

Lahko nas pokličete tudi po telefonu na številko 791-332.

V maju in juniju bomo zbirali prijave za počitniško delo.

Priznanja delovne organizacije

Na slovesni seji delavskega sveta delovne organizacije 26. aprila 1989 so bila delavcem za dolgoletno aktivno in prizadevno delo podeljena Brestova priznanja:

Plaketo Brestov list je prejel:

Zdravko ZABUKOVEC iz Skupnih dejavnosti

Priznanja Zlati Brestov znak so prejeli:

1. Anica ULAGA	Tozd Pohištvo
2. Majda BAUMAN	Tozd Pohištvo
3. Anton PETRIČ	Tozd Pohištvo
4. Milan KOBAL	Tozd Masiva
5. Majda ULE	Tozd Masiva
6. Stanko MIHELČIČ	Tozd Žagalnica
7. Janez VOLJČ	Tozd Gaber
8. Emil LAH	Skupne dejavnosti
9. Stane KOROŠEC	Tozd Mineralka

Priznanja Srebrni Brestov znak so prejeli:

1. Alojz KEBE	Tozd Pohištvo
2. Viktor ŠPAREMBLEK	Tozd Pohištvo
3. Ivanka MRAK	Tozd Pohištvo
4. Tomaž ČUČEK	Tozd Masiva
5. Jožefa GODEJŠA	Tozd Masiva
6. Julka PREVEC	Tozd Žagalnica
7. Jože LEVEC	Tozd Žagalnica
8. Ivan JADRIČ	Tozd Iverka
9. Irena MIVEC KOVAČ	Skupne dejavnosti
10. Franc ŠTRUKELJ	Tozd Prodaja
11. Marija TRUBACEV	Tozd Gaber

Priznanja Bronasti Brestov znak so prejeli:

1. Jože ŠKERLJ	Tozd Pohištvo
2. Alojz HITI	Tozd Iverka
3. Albina DEBEVC	Tozd Gaber
4. Janez ŠKRLJ	Tozd Prodaja
5. Joža TURK	Tozd Prodaja
6. Tone PERČIČ	Skupne dejavnosti

Ob tej priložnosti so bila podeljena tudi priznanja Inovator leta, ki so jih prejeli:

1. Drago PEČKAJ	Tozd Pohištvo
2. Jože BAVEC	Tozd Pohištvo
3. Bojan KANDARE	Tozd Tapetništvo

Pohištveni elementi Tema v galeriji Ars

Nastopajoči v galeriji ARS so dejavnosti dovolj znani: avtorja Tea in Edo Vidovič kot oblikovalca, ter tovarna pohištva Brest iz Cerknice kot v medijih dovolj znana, ambiciozna izdelovalka pohištva. Priložnost, ob kateri nastopajo skupaj, pa je izjemna, zato tudi nekoliko izbrano prizorišče za njihov nastop v okolju umetniške galerije in trgovine s starinami.

V čem je izjemnost? V načeloma drugačnem oblikovalskem prijemu do pohištva in v pristanku pohištvene tovarne, da zasnovano izdelata in v izdelanem vidi eno izmed mogočih lastnih poti prihodnjega razvoja, nemara tudi začetek oblikovanja drugačne podobe same sebe v javnosti.

Marsikdo, navajen na znamenite »sisteme pohištva«, kakršne so nam v minulih dvajsetih letih na kilometre ponujale naše pohištvene industrije, se bo zdrznil ob pogledu na teh nekaj izbranih kosov TEMA. O kakšnem sistemu namreč ni sledu, nobene komponibilnosti, nobenih poskusov prilagoditi se miniaturnim meram naših sodobnih stanovanj, nič vsakdanjega torej, celo nič

»praktičnega«. Oblikovalca sta se odločila za drugo pot. Uprla sta se prevladujočim predstavam o tem, kaj sodobni človek resnično potrebuje in »potrebuje« v svojem bivališču, uprla sta se moreči ideologiji sistemov, njihove sestavljivosti in komponibilnosti, uprla sta se cenenosti, postanosti uniformiranega videza povprečnega stanovanja naših naselij, naj bo v mestih ali na deželi.

Namesto sklenjenih nizov pohištvenih elementov sta si zamislila vrsto različnih, razmeroma nizkih predalnikov in jedilniško vitrino. Vsak kos je v sebi sklenjen, naravnost individualiziran izdelek. Različna namestitvev predalov, izbrane vrste furnirja (ptičji javor), prefinjena, skoraj grafično občutena profilacija izpostavljenih delov, dragocena marmorna plošča, ki seže nekoliko čez spodnji okvir, pa v dveh primerih drobna arhitekturna nastavka, eden s policami v nadstropju in z zrcalom, drugi

zgolj z deljenim, masivnim okvirjem, izpričujejo dragoceno vsakega kosa pohištva posebej. Njihovo ambicijo, biti samostojno stoječa mala arhitektura v prostoru, pa še posebej izražajo vidno poudarjene noge-krogle. Te ne smejo zavesti: ne gre za premično pohištvo na kolescih, kot bi utegnil kdo na hitro povezati te oblike s še vedno močnimi in zaenkrat prevladujočimi (pa tudi legitimnimi) tendencami v oblikovanju sodobnega pisarniškega pohištva vsepovsod v razvitem svetu; te krogle, pa tudi druge nove oblikovne vrvine, ki tako močno karakterizirajo pohištvo TEMA, kot so steborni nastavki s poličkami in malone klasično obdelanimi ozadji, se zavestno ozirajo po zgodovinskih zgledih pohištva iz 19. stoletja in se zato tako dobro vključujejo v nekoliko romantično okolje galerije ARS. Toda enako ugodno bi to pohištvo učinkovalo v naših sodobnih razstaviščih, posebej na razstavah industrijskega oblikovanja in gotovo bi našlo izbrano mesto v naših prodajalnah s pohištvom. Tu pa se začnejo središnja vprašanja, ki zadevajo tako prihodnjo razvojno usmeritev tovarne Brest in njeno vizijo nastopanja na domačem in tujih tržiščih, kot širše vprašanje vloge slovenske pohištvene industrije v narodnem gospodarstvu in njegovi vlogi v svetu. Hkrati se nam mora postaviti vprašanje oblikovanja na razpotju mnogih poti, od katerih je ena pač izraziteje poudarila zgodovinski, čustveni vidik in smo jo na hitro poimenovali za postmodernistično. Močno narobe bi bilo, če ne bi videli tudi drugih smeri ali celo preprečevali razvoj ene v imenu druge usmeritve. Edino merilo, pri katerem je treba vztrajati, je kakovost, pravzaprav ideja in z njo kakovost, in zdi se, da so se pogumno podali na to pot tako oblikovalca kot industrija pohištva Brest.

dr. Peter Krečič

Skopski sejem - petnajstič

Po obsegu je drugi največji specializirani sejem pohištva vsekakor Skopski sejem, ki je bil letos tudi jubilejni, petnajstič po vrsti. Potekal je od 17. do 23. marca letos.

Slovesni otvoritvi sejma so prisostvovali gospodarske in politične osebnosti mesta Skopja in republike Makedonije, kot tudi gospodarstveniki oziroma ljudje, ki so kakorkoli povezani s pohištveno industrijo, iz vseh koncev Jugoslavije.

Ob otvoritvi sejma je razstavljalce in druge goste pozdravil predsednik poslovnega odbora Sozda Slovenijales dr. Anton Kraševac.

S svojimi izdelki so na razstavi sodelovale, kot je sicer že v navadi, delovne oziroma sestavljene organizacije Slovenijales, Makedonijadrvo, Treška, Lesnina, Jugodrvvo, Šipad, Novi dom, Kosovodrvvo in drugi proizvajalci s svojimi izbrano razstavljenimi eksponati.

Brest je letos razstavljal na manjšem prostoru kot prejšnja leta. Predstavil se je s programi Rubin, Igor, s kuhinjo

Brest 2005, s sedežnima garniturama Gregor in Sonja, s hi-fi omarico Comet in televizijsko omarico, z videosetom Val in cvetličnim koritom, napoljenim z biodisom.

Kupci so kazali še posebno zanimanje za nove izdelke. Obisk poslovnih partnerjev in drugih občanov je bil zelo velik, ne glede na trenutni gospodarski in politični položaj v državi.

Brest je na tem sejmu poleg priznanja za uspešno petnajstletno nastopanje na sejmu dobil priznanje Bronasti most za hi-fi omarico Comet in za televizijske omarice, ki so bile prodane že na sejmu.

Razstavljanje Brestovih proizvodov na tem sejmu pomeni precejšnjo uveljavitev Bresta v tem delu Jugoslavije. Čeprav živimo v času ekonomske krize in padanja kupne moči prebivalstva, se nadajamo, da bomo težave kmalu prebrodili in da bomo resnično krenili v boljšo prihodnost.

K. Kostov

Oddelek za oblikovanje v Ljubljani

V začetku letošnjega leta smo se štirje od šestih oblikovalcev z oddelka za oblikovanje preselili v nove prostore na Slovenčevi 24 v Ljubljani. Novi dislocirani oddelek je nastal v eni od pisarn podjetja Nama. V sklopu teh na novo urejenih prostorov je Nama odprla trgovino, kjer poleg Brestovega pohištva najdemo tudi druge jugoslovanske proizvajalce pohištva, dekorative in bele tehnike.

Sklep o ustanovitvi dislociranega oddelka je bil na delavskem svetu potrjen že 30. junija 1987, vendar pa smo se po večjih in manjših zapletih preselili šele konec januarja letos.

Vsekakor ima dislociranost tega oddelka veliko prednosti. Zaradi bližine nove trgovine s pohištvom imamo neposreden pregled nad prodajo izdelkov, torej nad tem, kaj tržišče bolje oziroma slabše sprejema (bodisi zaradi cene ali oblike).

Tudi stiki s kupci in svetovanje na domu je enostavnejše, prav tako tudi iskanje kooperantov, saj odpadejo potni stroški med Cerknico in Ljubljano. Naj omenim še to, da smo vsi štirje oblikovalci doma iz Ljubljane ali bližnje okolice in smo z odhodom iz Cerknice pustili tam Brestova stanovanja, kar je ob vse večji stanovanjski stiski prav gotovo pomembno.

(nadaljevanje na 4. strani)

Sindikati za človeka

Že sedemdeset let je preteklo od takrat, ko je bil v naši domovini ustanovljen sindikat, ena najbolj delavskih družbenih organizacij nekega časa. V njem so se odražala vsa družbena vrenja, ki so prinašala spremembe tudi v sindikalnem delu.

In danes je sindikat zopet na razpotju premnogih sprememb. Kako razmišlja o tem Janez Zakrajšek, predsednik občinskega sveta zveze sindikatov?

Vrsto let ste bili zaposleni v združenem delu. Sedaj pa ste že nekaj časa sekretar občinskega sveta zveze sindikatov. So bile vaše prejšnje delovne izkušnje dobra šola za profesionalno delo v sindikatu?

Vsekakor so bile. Spoznal sem kako deluje sindikat v združenem delu, spoznaval ljudi, njihove želje in hotenja, njihova pričakovanja v okviru sindikata, pa tudi to, kaj si ljudje mislijo o sindikatu.

Kot vodja brusilnice sem imel veliko stikov z ljudmi v neposredni proizvodnji. Menim, da je prav, da prevzemajo funkcije v sindikatu ljudje, ki poznajo probleme delavcev v določenih okoljih in ki so jih sposobni tudi prenašati na višje ravni.

Na Brestu ste se kalili tudi na samoupravnem in družbenopolitičnem področju. Katere tovrstne dolžnosti ste opravljali v delovni organizaciji?

V temeljni organizaciji Pohišstvo, kjer sem bil prej zaposlen, smo imeli dolgo časa dve osnovni organizaciji, ker je veljalo pravilo, da mora približno tristo ljudi imeti svojo osnovno organizacijo. Takrat sem bil predsednik konference sindikata v tej temeljni organizaciji, kasneje, ko smo se dogovorili le za eno osnovno organizacijo, pa sem bil predsednik le-te. Preko sindikalne organizacije sem se

Oddelek za oblikovanje v Ljubljani

(nadaljevanje s 3. strani)

Čeprav smo oddaljeni od proizvodnega procesa, nadzor nad potekom realizacije projektov ni oviran. Navzoči smo povsod kjer nas potrebujejo.

Res pa je, da bi zaradi namestitve oddelka želeli več informacij o vsem kar se dogaja v delovni organizaciji, denimo zapisnike s sestankov ipd. Hkrati pa pogrešamo tudi ustrezno nadomestilo za prehrano v Namini jedilnici.

Mateja Cukala-Kuštrin

vključeval tudi v delo delavskega sveta, avtomatično sem bil tudi član izvršnega odbora konference sindikata Bresta. Nazadnje sem bil predsednik akcijske konference Zveze komunistov na Brestu, od tu pa sem odšel na občinski sindikat.

Katera so po vašem mnenju ključna vprašanja, dejstva, na katera se mora opreti sindikat v času takoimenovane prenove in kje je mesto delavca v novih, tržnih razmerah?

Sindikati mora postati popolnoma samostojna delavska organizacija, brez prizvoka »politična«.

V sindikatu še naprej ostajajo programi socialne varnosti delavcev, zavzemanje za pravice delavcev, ki brez svoje krivde ostanejo brez dela, takoimenovani tehnološki viški. V okviru sindikata ostaja tudi športnorekreativna dejavnost. Novosti so sindikalno stavkovna pravila, prostovoljno včlanjevanje — doslej je obstajal avtomatizem včlanjevanja, posebej pa naj bi se od vsakega posameznika prejelo pismo izjavo. Pomembno je tudi vključevanje na razvojnem in inovacijskem področju ter v prenovi gospodarstva. Najpomembnejše pa je seveda nagrajevanje po delu. Kdor zna, hoče in zmore, naj tudi ustrezno zasluži.

Življenjske probleme delovnih ljudi velikokrat zavijamo v meglo in jih podrežemo drugim ciljem, kar je nedvomno povezano tudi z ne dovolj veliko samostojnostjo te družbenopolitične organizacije. Kako zagotoviti pogoje, da bi se sindikat ukvarjal le s tistim, kar od njega pričakuje njegovo članstvo?

Sindikati ne more biti gasilec za raznorazne akcije, temveč ima svoj program, na katerem temelji vse delo. Kaj naj bi sindikat delal, kaj se od njega zahteva?

Prvo je prav gotovo področje nagrajevanja, osebnih dohodkov delavcev, potem področje zaposlovanja, področje delovnih odnosov in socialna varnost delavcev, odnos do stavk in organizacija le-teh, hkrati pa tudi zaščitna funkcija (imuniteta posameznih članov izvršnega odbora sindikata, ki delajo na tem področju, npr. ob stavkah). Vse to izvira iz izkušenj iz lastnih vrst, pa tudi iz izkušenj sindikalnega delovanja v Italiji in Avstriji.

Kakšne so vaše ocene o aktivnosti in uspešnosti sindikata po delovnih organizacijah in drugih okoljih v občini? Menite, da je posameznik najpomembnejši vodilni člen?

Sindikalne organizacije v večjih okoljih (Brest, Kovinoplastika, Kovind) so dobro organizirane in temu primerno tudi delujejo.

Predvsem izstopa Kovinoplastika, saj v sindikatu močno sledijo republiškem predsedstvu v njegovih akcijah kot je na primer predlog uveljavitve sindikalne liste v samoupravnih aktih. Na Brestu je v zadnjem času opaziti določen zastoj, zaspanost glede reševanja problemov, vendar pa moram pripomniti, da so se, sicer z zamudo, začeli določeni premiki.

Zelo pomembno v delovnih organizacijah je, da sindikat dela kontinuirano. Člani sindikalnih konferenc se morajo sestajati mesečno, slediti delu na republiški ravni, biti pobudniki akcij, tudi tistih, s katerimi se ne strinjajo. Doslej je delo dokaj usmerjeno z republiškega vrha. Več poudarka bi morali dati obveščeniosti, saj so ljudje na splošno premalo seznanjeni z različnimi dogajanjem in premiki.

Manjše osnovne organizacije sindikata — pošta, vrtec, osnovne šole, občinska osnovna organizacija — se praktično ukvarjajo z osnovnimi servisi zadevami (ozimnica, premog, izleti), kot da nimajo interesa za aktivnejše delovanje. Mislim, da je to praksa preteklosti, da pa se mora zaradi

kontinuitete sindikalnega dela v celoti spremeniti.

Nasprotno pa je sindikat veliko bolj učinkovit v delovnih kolektivih v združenem delu. Te osnovne organizacije malokrat iščejo pomoč občinskega sindikalnega sveta. Poudariti

moram, da je delo v sleherni osnovni organizaciji v veliki meri odvisno od predsednika, ki naj bi bil najboljši delavec, hkrati pa je izpostavljen in vedno »na tapeti«.

Katere so torej tiste temeljne izkušnje, na katere se moramo opreti, če želimo ohraniti oziroma ustvariti sindikat, v katerem bodo življenjski in razvojni interesi delavcev nad vsakršnimi drugimi interesi?

V statutu podjetja si mora sindikat priboriti svoje mesto. Brez tega sindikalna organizacija ne more delovati.

Treba se bo naučiti delati v prostem času, vendar bi morala biti za opravljanje sindikalnih dolžnosti predsednika

ura ali dve na teden določena v okviru delovnega časa. Izvršni odbor sindikata pa naj bi se sestajal izven delovnega časa.

S sindikalno članarino se pridobijo le skromna sredstva, zato sindikat ne more biti ekonomsko neodvisen. Pri nas v te namene združujemo za ves sindikalni sistem le 0,5 odstotka od osebnih dohodkov delavcev, medtem ko v tujini združujejo precej več. V razvitem svetu pride na približno tristo ljudi en sindikalni delavec, o čemer bi morali razmišljati tudi pri nas. Seveda pa bi morale v okviru sindikata potekati tudi druge dejavnosti kot je na primer izobraževanje. Sindikalni predsednik bi moral biti človek, ki naj bi poznal tudi poslovni proces in naj bi sodeloval s poslovnimi organi.

Sindikati mora biti res delavski, zastopati delavce z vsemi sredstvi, ki jih ima na razpolago, tudi s stavko. Borimo se za uveljavitev zahtev iz sindikalne liste v vseh okoljih, za čim večje število novih delovnih mest za mlade ljudi, ponekod za ukinjanje enostranske tradicionalne proizvodnje. Vse to terja od nas tržna usmerjenost gospodarstva, seveda pa je in bo tudi v novih razmerah delavec, človek, naša največja skrb.

Razgovor pripravila V. Lavrič

Referendum je uspel

O načrtih krajevne skupnosti Cerknica za ureditev pokopališča in mrliških vežic v Cerknici smo pisali v naši marčevski številki. Krajevne skup-

nosti Grahovo, Begunje in Cerknica so za ureditev razpisale referendum za uvedbo krajevnega samoprispevka, ki je bil v nedeljo, 4. aprila.

Krajevna skupnost	Upravičenci	glasovalo (v odstotkih)	ZA	PROTI	NEVELJAVNI GLASOVI
Cerknica					
(Dolenje Jezero, Dolenja vas, Otok, Zelše)	3057	93,36	54,53	37,23	1,60
Grahovo (Martinjak)	181	97,24	50,83	42,54	3,87
Begunje (Brezje, Mahneti, Podslivnica, Otonica)	78	94,87	58,97	34,62	1,28

Referendum je uspel v vseh krajevnih skupnostih.

Najbolj je razveseljivo, da je referendum uspel povsod, zanimivi pa so tudi naslednji uradni podatki:

Pri oceni rezultatov velja pohvaliti visok odstotek udeležbe, posebno pa še prebivalce Otonice, Mahnetov in Podslivnice, kjer so dosegli sto odstotno udeležbo in najvišji odstotek (71,10 %) glasovalcev, ki so glasovali za uvedbo samoprispevka. Posrečen je bil tudi dan referenduma, ki je bil na isti dan kot neposredno izjavljanje delovnih ljudi in občanov o članu predsedstva SFRJ iz SR Slovenije, s čimer so bili stroški njegove izvedbe minimalni. Uspelemu referendumu je prav gotovo botroval tudi pravi program.

Vse tri krajevne skupnosti so se dogovorile, da bo za uresničitev izvedbe samoprispevka skrbel gradbeni odbor pri krajevni skupnosti Cerknica, ki je pooblaščen tudi za zbiranje prispevkov. Skupščina krajevnih skupnosti je na svoji seji 20. 4. 1989 imenovala gradbeni odbor, na podlagi sklepa teh krajevnih skupnosti o uvedbi referenduma pa je odprt poseben račun, na katerem se bodo od 1. 6. 1989 dalje zbirala sredstva samoprispevka. Medtem so pristojni organi pridobili tudi že potrebna zemljišča.

Za visoko udeležbo velja zahvala občanom in vsem tistim, ki so se vključili v skupno akcijo, ter članom glasovalnih odborov, ki so svoje delo opravili odlično.

T. Urbas

Kakšne oblike dela bi bile najprimernejše

Čas, v katerem živimo, je raznolik, poln novosti, pa tudi slabosti, a upamo, da je dovolj dobre volje, želja in sposobnosti, da ga spremenimo v boljši jutrišnji dan. Zagotoviti moramo človeku primerno okolje in bivanje, kar naj bi bilo zadovoljstvo posameznika in družbe.

Osnovne zahteve in (družbene) potrebe posameznika, družine in skupine se v prvi vrsti manifestirajo v ožjem okolju, kjer živi — v vasi, v krajevni skupnosti. Na osnovi teh spoznanj smo se dogovorili, da bomo skušali vzpostaviti čimbolj pristne stike (pretok informacij) med občinskimi vodstvi in krajevnimi skupnostmi. Opredelili smo se za pogovore v krajevnih skupnostih, kjer smo skušali dobiti čimbolj konkretno sliko potreb in zahtev krajanov. Mislimo, da bi s takšnim načinom dela skupščinski sistem lahko bolje deloval ter da bi konkretne probleme krajevnih skupnosti lažje reševali. Na drugi strani pa bi morali izvedeti, kaj bi bilo treba narediti, da bi samouprava, od vaških odborov do občinske skupščine, bolje potekala in delovala. Opaziti je namreč, da se proti izteku mandata vedno bolj zmanjšuje interes za delovanje na teh področjih. Verjetno so vzroki tudi druge — v neučinkovitem reševanju naših skupnih interesov, ki so posledica objektivnih možnosti, velikokrat pa tudi subjektivnih slabosti posameznikov, ki delajo na različnih področjih odločanja in upravljanja.

Problematika krajevnih skupnosti, v katerih smo se pogovarjali, je dokaj raznolika, po drugi strani pa je veliko tudi skupnih problemov. Verjetno ne povemo nič novega, če rečemo, da je skupni imenovalec vsega denar. Pomanjkanje denarja pa je v vzročni povezanosti s počasnim reševanjem posameznih problemov. Največ jih je na področju infrastrukture in komunale. Še vedno se nam med posameznimi krajevnimi skupnostmi kažejo dokaj velike razlike na področju telefonije in preskrbe z vodo. Razlike so posledica velike prostorske razsežnosti občine, organiziranosti krajevnih skup-

nosti ter povezanosti le-teh z združenim delom, kar je eden bistvenih pogojev za urejanje zadev v krajevni skupnosti.

Pomanjkanje sredstev za krajevne skupnosti je prav gotovo tudi posledica slabega finančnega stanja združenega dela v občini; prav združeno delo pa je in bo verjetno tudi ostalo poglaviti vir za pokrivanje potreb krajanov.

Bilo je veliko pripomb, naj se predlogi, ki pridejo iz krajevnih skupnosti, ne upoštevajo, ker da je vse že vnaprej dogovorjeno, in podobno. Poleg splošne problematike, ki smo jo omenili na začetku (komunala, infrastruktura itd.), se pojavljajo v posameznih krajevnih skupnostih še specifični problemi. Tako je v krajevni skupnosti Rakek najbolj pereč problem telefonija, mrliška vežica in komunalne zadeve (asfaltiranje cest, vodovod itd.). Dan je bil tudi predlog, naj se enotno uredi pokop občanov, saj je to skupen problem v vseh krajevnih skupnostih. Poživiti bi bilo treba delo SZDL, saj zaradi slabega delovanja tudi delegatski sistem ne funkcionira tako kot bi moral.

V krajevni skupnosti Loška dolina so menili, da delegacija krajevne skupnosti ne dela tako kot bi bilo treba (čeprav je delo v primerjavi z drugimi krajevnimi skupnostmi še dokaj dobro); ne upošteva se predlogov, ki pridejo iz krajevnih skupnosti na občino.

Načeli so vprašanje financiranja tajnikov krajevnih skupnosti. Precej kritičnih pripomb je bilo izrečenih tudi na račun dela zdravstvenega doma v Starem trgu, kjer je po mnenju krajanov zdravstveno varstvo kljub boljšim prostorskim možnostim slabše kot pred leti. Problemi se pojavljajo tudi na področju prostorske ureditve

in ustreznih zazidalnih načrtov v krajevni skupnosti.

V krajevni skupnosti Begunje je bilo največ govora o ukinitvi žage in o možnosti, da je ne bi demontirali, oziroma bi jo dali v uporabo ali pa prodali zainteresiranim. Nanizani so bili tudi številni problemi na področju infrastrukture, ki je v tej krajevni skupnosti v primerjavi z drugimi dokaj slabo razvita.

Izoblikovalo se je mnenje, da bi se morali glede žage pogovoriti z Brestom.

Vseskozi pa so načenjali vprašanje zaposlitve tehnoloških viškov in s tem v zvezi možnosti za odpiranje novih delovnih mest.

Obiski v krajevnih skupnostih so pokazali, da je treba s takšnim načinom dela nadaljevati, saj je bil odziv krajanov dokaj dober. Samo neposredni stik z ljudmi omogoča neposredno izmenjavo in konfrontacijo mnenj in stališč.

Skupne ugotovitve lahko strnemo v naslednje:

- S pogovori v krajevnih skupnostih bo treba nadaljevati tudi v prihodnje, hkrati pa iskati nove oblike dela.
- V razpravah o ustavnih amandmajih je treba posvetiti vsa pozornost predlogu, kakšna naj bo krajevna skupnost, in s tem vprašanje funkcioniranja KS enotno rešiti.
- Potrebno je čvrstejše povezovanje združenega dela in samouprave v krajevnih skupnostih (izkazalo se je namreč, da je reševanje krajevne problematike boljše tam, kjer je to sodelovanje tesnejše).
- O vseh obravnavanih problemih je treba poročati na naslednjih srečanjih.
- Predloge, ki pridejo iz krajevnih skupnosti, je treba hitreje reševati oziroma nanje odgovoriti.
- Za boljše in učinkovitejše delo skupščine je treba zagotoviti boljšo udeležbo delegatov na skupščinah.

Na vseh srečanjih smo si bili enotni v tem, naj bi v takšni smeri nadaljevali tudi v prihodnje. Tematika naj bi bila prepuščena udeležencem razgovora, saj se le na tak način lahko predstavi celotna problematika, ki je aktualna v posamezni krajevni skupnosti.

B. Troha

ORGANIZACIJSKI ODBOR ZA PRAZNOVANJE
300-letnice Valvasorjeve SLAVE VOJVODINE KRANJSKE
oziroma opisa bloškega smučanja

CERKNICA

RAZPISUJE

ob 300-letnici Valvasorjeve SLAVE VOJVODINE KRANJSKE oziroma prvega opisa bloškega smučanja, nagradni literarni in likovni natečaj.

Na natečaju lahko sodelujejo osnovnošolci od tretjega do osmega razreda osnovnih šol z

- a) literarnimi izdelki,
- b) likovnimi izdelki in
- c) zbiranjem kulturne dediščine na temo STARO LJUDSKO SMUČANJE

v občinah Cerknica, Idrija, Ilirska Bistrica, Kočevje, Ljubljana Vič-Rudnik, Logatec, Postojna, Ribnica, Vrhnika ter v občini Čabar (SR Hrvaška).

S tem zajemamo šole v širšem območju ozemlja avtohtonega bloškega smučanja, vključno z občino Čabar, katere učence v ljudo vabimo k sodelovanju (pišejo naj seveda v njihovem materinem jeziku).

Učenci, sodelujte v natečaju! Pišite lahko v prozi ali v verzih. Tudi likovno zvrst (kiparsko ali slikarsko), izbor materiala in tehnike ter formata vam v celoti prepuščamo. Čimbolj samostojno in izvirno izrazite svoje znanje, doživljanje in razmišljanje o najstarejši obliki smučanja v srednji Evropi — o bloškem smučanju, o smučarju, njegovi opremi, smučeh, nošnji, šegah in navadah, pa o vlogi in pomenu bloškega smučanja za nas in za svet, o kulturni dediščini in izzivu za prihodnje. Zapišite pogovore s starejšimi ljudmi, popišite zanimive dogodke iz hudih zim itd. Ponujena tematika vam nudi še mnogo drugih idej in snovi za leposlovno ali likovno obdelavo. To prepuščamo vam, dragi ljubitelji smučanja.

Pri zbiranju kulturne dediščine na temo »staro ljudsko smučanje« pa vas želimo opozoriti na različne vrste krpelj, starih smuč, orodja, ki so ga uporabljali pri izdelovanju smuč in drugih predmetov, povezanih s smučanjem, na starosvetno smučarsko opremo, stare razglednice s prikazom nekdanjih smučarskih krajev in smučišč ter na vsakršno drugo dokumentacijo, ki lahko obogati in dopolni znanje o zgodovini smučanja v tem prostoru.

Odbor za nagradni natečaj, ki ga bo vodil dr. Rajko Šugman, profesor na Fakulteti za telesno kulturo v Ljubljani, se bo potrudil, da bodo prispevki skrbno prebrani, pregledani in pravično ocenjeni. Literarno žirijo bo vodila profesorica Marija Bergant, namestnica glavnega in odgovornega urednika revije Telesna kultura, likovno Bine Rogelj, akademski slikar ter nekdanji državni reprezentant v smučarskih skokih, komisijo za kulturno dediščino pa dr. Janez Bogataj, profesor na Filozofski fakulteti v Ljubljani in priznani etnolog.

Prispevke vseh vrst morate opremiti s čim natančnejšimi podatki o času, kraju, dogodku samem, intervjuvancu, itd. tako, da bi dobili čimbolj popolno sliko o predmetu ali dogodku.

Za najboljše literarne in likovne izdelke bodo učenci nagrajeni. Nagrajenih bo 33 spisov in prav toliko likovnih del ter najbolj izvirnih in zgodovinsko pomembnih eksponatov.

Tega posameznika bo izbrala posebna tričlanska komisija v sestavi dr. Janez Bogataj, redni profesor na Filozofski fakulteti v Ljubljani, dr. Rajko Šugman, izr. prof. na Fakulteti za telesno kulturo v Ljubljani in dr. Ivan Sedej, ravnatelj Etnografskega muzeja v Ljubljani.

Vsa dela: likovna, literarna in kulturna smučarska dediščina, ostanejo v lasti Muzeja slovenske telesne kulture v Ljubljani.

Natečaj je odprt od 20. marca do 20. junija 1989. Prispevke pošljite na naslov: Zveza telesnokulturnih organizacij občine Cerknica, Gerbičeva 32, 61380 Cerknica, s pripisom NATEČAJ: BLOŠKO SMUČANJE. V prispevku navedite priimek in ime, kraj, šolo, razred, oddelek in točen naslov bivališča.

Izid natečaja bomo objavili v začetku septembra 1989 v športni prilogi Dela.

Organizacijski odbor

predsednik

Tone Urbas

Ob Cerknškem jezeru so se ustavili prvi turisti.

15. srečanje Iz drugih lesarskih kolektivov mladih

Organizacija 15. srečanja mladih Sozda Slovenijales je letos pripadla mladinski organizaciji DO Brest. Da bi zagotovili srečanje na primerno visoki ravni, smo s pripravami začeli že dobre tri mesece pred določenim datumom.

Sestavili smo organizacijski odbor, ki je poskrbel, da bo vse potekalo nemoteno, seveda pa je dobrodošla vsaka ideja in pomoč za izboljšavo in popostritev srečanja, ki bo 17. junija ob Cerkniskem jezeru.

Pričakujemo okoli 200 udeležencev, zato smo se za prehrano in nočitve dogovorili s THO Jama. Pokale in priznanja nam bodo izdelali v temeljni organizaciji Masiva, za obdelavo rezultatov pa bodo poskrbeli v službi za AOP. Zvečer nas bo zabaval ansambel Christine, ki bo poskrbel tudi za celotno ozvočenje.

Pripravljamo zabavne igre, ki bodo potekale na zelenicah okoli hotela, glavni poudarek srečanja pa naj bi bil na spoznavanju mladih iz drugih organizacij — članic sozda.

Organizacijski odbor se bo potrudil po svojih močeh, upamo pa, da nam bo tudi vreme naklonjeno in bodo udeleženci odšli od nas s prijetnimi vtisi.

R. Piletič

EKSPORTDRVO se je letos predstavil na velikem mednarodnem sejmu pohištva v Kölnu. Vsi navzoči so enoglasno menili, da je bil razstavni prostor letos izredno lepo urejen in da je razstava pohištva povsem uspela. Razstavni prostor Ekspordrva je bil precej oddaljen od glavnega vhoda, kar pa zaradi dobrih oznak ni predstavljalo nikakršne pomanjkljivosti. Pravokotna oblika razstavnega prostora je omogočala ogled z vseh strani. Medprostor, namenjen poslovnim razgovorom, je bil včasih kar pretesen. Zanimanje za njihove izdelke je bilo tolikšno, da so bili delavci Ekspordrva z nastopom povsem zadovoljni.

JUGODRVO je 15. julija lani pričelo z adaptacijo enega od blokov v študentskem naselju. 15. januarja letos so se študentje že vselili v nove prostore. Za dobro opravljeno delo je delovna organizacija prejela priznanje in odprta vrata za adaptacijo naslednjega bloka.

V obnovljenem objektu je 220 dvo- in troposteljnih sob s kopalnicami in čajnimi kuhinjami. V njih biva 432 študentov, na podstrešju pa bodo uredili prostore še za 91 študentov.

ELAN je imel lani 262 inovacij, kar je 13-krat več kot leta 1987. Od teh jih je bilo

doslej sprejetih 80. Avtorjev prijavljenih inovacij je bilo 112. Komisija za inovacije je potrdila odškodnine za 22 vlog, čista gospodarska korist pa je znašala 61.437.210 dinarjev. Odškodnine so znašale 8,36 odstotka od čiste gospodarske koristi. Na razpis za nagrade in priznanja občinske raziskovalne skupnosti so poslali en inovacijski predlog, oktobra pa so s štirimi predlogi sodelovali na občinski razstavi inovativnih dosežkov.

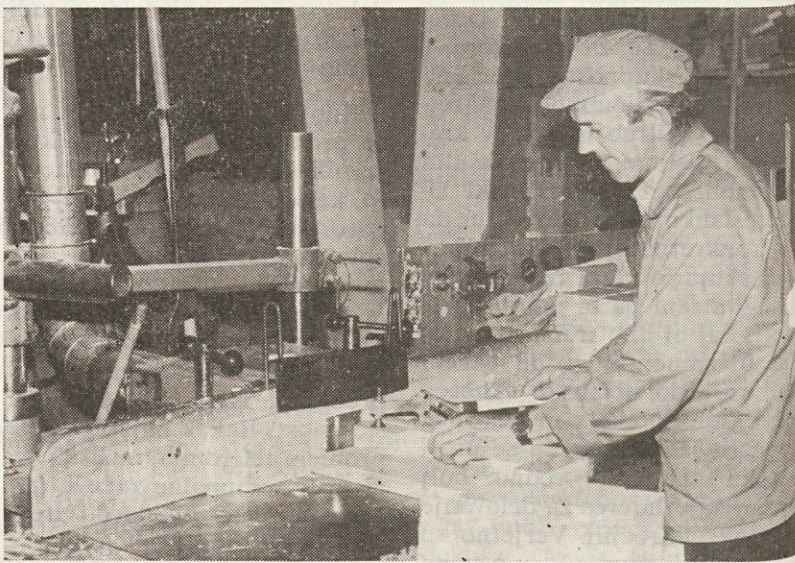
LIP je — kot smo že pisali — v lanskem letu na Bledu odprl Center za inženiring in marketing. V pritličju stavbe je trgovina, v prvem nadstropju ima sedež prodaja, v drugem nadstropju je razvojni biro in sektor za projektivo in prodajo strojne opreme, v kleti pa je priročno skladišče, atelje, mizarska delavnica in garaže.

Center je že v kratkem času delovanja pokazal upravičenost naložbe. Objekt bodo v prihodnosti z večjo reklamo še bolje izkoristili, posebej za maloobmejno prodajo tujcem, turistom v turistični sezoni in za prikaz ter prodajo proizvodov višjega cenovnega razreda.

V **NOVOLESU** so proti koncu lanskega leta oživili delo društva inženirjev in tehnikov v podjetju. Ker so v firmi poleg lesarjev še drugi profili, ima društvo tri sekcije: lesarje, kemike in strojnike, ki jih

povezuje odbor. Za sedaj je v DIT včlanjenih 105 članov. Društvo je dobilo že vse akte o konstituiranju in svoj žiro račun, organizirana je bila vrsta seminarjev in ekskurzij, žal pa ni bilo vse izpeljano. Tudi za letošnje leto je odbor pripravil predlog za aktivnosti, ki obsegajo vsaj po eno strokovno ekskurzijo za vsako sekcijo.

SLOVENIJALES trgovino so obiskali člani gospodarske delegacije iz italijanske pokrajine Pesaro, ki jo je vodil podpredsednik pokrajinske uprave dr. Mario Fabbri. Ob sprejemu delegacije je generalni direktor Matija Škof najprej predstavil podjetje, ki si prav

Tozd Pohištvo — delo na miznem rezkarju.

tako kot gostje, ob dolgoletnem političnem sodelovanju obeh mest — Ljubljane in Pesara — prizadeva vzpostaviti tudi gospodarsko sodelovanje.

JELOVICA je v preteklih dveh letih odprla sedem predstavništev, ki so se pokazala kot izredno dober način prodaje. Za predstavništva je značilno, da prodajajo le na osnovi eksponatov (zaloga izdelkov, ki jih tako prodajajo, pa je v matični poslovalnici); za delovanje takšnega predstavništva je potrebno le 50 m² prostora in dva delavca, kupcem se preko predstavništev veliko bolj približajo, rentabilnost je zelo dobra. Lani so na ta način ustvarili skoraj deset odstotkov realizacije pri celotni prodaji preko trgovske mreže.

Veliki ljudje Notranjske

(nadaljevanje iz prejšnje številke)

Čudna, obotavljajoča se hoja voznika, okna požganih domov so kot oči mrtvaških lobanj, mrtveci in žalostne žene, vse to se je zlilo v pretresljivo celoto. Morda je tu in tam likovna zgradba slike še malce nejasna, vendar te začetniške pomanjkljivosti ne rušijo temeljne vrednosti dela.

Iz slike odmevajo mračno razpoloženje in gorje tistih dni, ki so se vžgali v spomin vseh naših zavednih ljudi, posebno pa še ustvarjalcev. Zdi se nam, da prebiramo verzje ljudske pesnice Magde Stražičar — Magduške (Težka pot):

»Tokrat, ko je sonce potemnelo od dima, ker je povsod gorelo in je zemlja brez dežja bila s krvjo napojena do dna takrat je naš rod krvavel iz tisoč ran...«

Kot pri zibelki, se je tudi tu slikarjeva vizija srečala s sorodnim pesniškim videnjem!

Par let kasneje je nastala podoba Cigančkov pogreb (1954). Z desne v levo stopa po poti pogrebni sprevod, spredaj korači deček s preprostimi križem v roki, nato odrasel možki z belo krsto pod pazduho. Za njima gredo ostali pogrebci, tudi pes ne manjka. Podoba ima, bi rekli, izrazito spominski značaj. Slikar je nekoč na sprehodu srečal ta pogreb, ki ga je morda sprva pritegnil kot narodopisna zanimivost. Toda, ko je skica prerastla v podobo, je

nastala pretresljiva povest o žalosti teh preprostih ljudi nad izgubljenim otrokom. Nekam hlastno, kot fantomi korakajo pogrebci prek scene, grozljiv je razcapani, smejoči se oče z upognjenimi rameni, prav tako je tudi gruča žalujočih pogrebcev. K tegobnemu vzdušju in videzu neresničnosti podobe pripomore še večerna zarja! Slika nam odkriva dobršen del slikarjevega osebnega razpoloženja v tem času. Poleg spominov pa so ga zdaj pritegnili motivi, ki mu jih je odpiralo vsakdanje življenje.

Leta 1953 je nastala podoba Pismo iz Amerike. Slikar je upodobil sedečo staro, kmečko mater, vsakdanje oblečeno, močno zasukan v levo stran. Žena je položila nogo na pručko, sklonila se je naprej, v desnici drži pismo, pazljivo ga prebira, z levico pa pridruže pisemsko ovojnico. Spominska fantazija se je tod umaknila stvarnemu pogledu na slikarski predmet. Odlično je slikar znal upodobiti karakteristično držo sedeče žene, trdno strukturo njenega telesa ter rok, kar vse je bistveno povezano z njeno duhovno zaposlenostjo. Ob tem »stvarnem« predmetu imamo vtis, da je Perko prešel na umirjenost in konkretnost pozicije, čeprav je duktus njegovega čopiča ostal še vedno močno nemiren.

V vrsti slik iz tega obdobja, ki pritegnejo naše zanimanje, so slikarjevi najljubši, najbolj potrpežljivi in najboljši modeli — njegovi lastni otroci ter družina. Leta 1953 je Perko naslikal podobo Tomaž s češ-

njami. Sinko Tomaž — današnji akademski slikar — sedi na preprostem stolu ali morda naslonjačku, postavljen je frontalno pred gledalca, z rokami pridruže v naročju skledo z razkošnimi češnjami. Na glavi ima zelen, šilast klobuček, narejen je v svetlo srajco in temne, kratke hlače z oprtami. Slikar je bil oblikovno vezan na portretno vernost, zato je zgradba podobe umirjena, zanimivo pa je, da so se v Perkov barvni svet spet prikradli rjavkasti barvni toni.

Poseben pa je izpovedni, duhovni svet te slike! Pri vsej otroški ljubeznivosti in neposrednosti, ki diha iz portreta, se izza srečnega zunanega videza neke oglašajo tudi drugačni akordi. Nehote nam pride na misel, ali je fantek sploh vesel češenj? Velike oči, njihov strmi in skoraj obtožujoči pogled, nema usta in nekako razkazovanje sadežev, nas popreje spominjajo na zgodbo izvirnega greha v Eden, kakor pa na sladko, obetavno otroško uro!

Podobna oblikovna in barvna vprašanja, le bolj sproščeno, je obravnaval slikar v podobi Tinček (1954). Deček stoji pred prazno, zapuščeno steno, zasukan je rahlo v desno, nosi belo srajčico s kratkimi rokavi in moder kombinezon. Je bos in gologlav, v levici drži ribniškega lončenega petelinčka, desnico pa je kot v zadregi skrnil za obleko. Imeniten model, lep, dasi malce čukast in nič kaj »otroški«. Slikar je podobo zgradil zelo širokopotezno, gre za tkanje krepkih, pastozno nanešenih barvnih lis, skale tonov je bogatejša kot pri prejšnji podobi.

Isto leto je nastala tudi slika Skleda močnika! Prostor je isti kot prej, deček sedi na pručki, zasukan proti levi, v naročju pridruže z levico skledo z jedjo, z desnico nosi žlico v usta. Garderoba je ista, kot smo jo videli pri Tinčku, tudi likovna rešitev je skoraj istovetna, le še nekoliko pogumnejša. Tudi mali jedec nas gledalcev nima posebno rad. Desno oko je kritično priprl, v

vsej otrokovi drži čutimo duhovno napetost, le nesmiselno besedo izrecimo, pa bo model jadrno poiskal materino zavetje!

Leta 1955 je Perko naslikal podobo Materina sreča. V preprosti notranjstini, ki ne govori o bogastvu, saj je opravljena le z najnujnejšim pohištvo, je slikar v ospredju na desni naslikal sedečo mater, oblečeno v kmetiško nošo, ko hrani otroka. Najmlajši je na vrsti, le ta sedi samosrajčen na pručki in je, njegov bratec ter sestra pa stojita ob njem in čakata, če bo kaj v latvici ostalo. Deček je po fantovsko skoraj »arogantno«, dekletce pa je potrpežljivo in srmežljivo. Podoba bi lahko oznamenovala kot sintezo Perkovega družinskega figuralnega slikarstva in je duhovno izredno poglobljena. Mati, ki hrani otroke, je zrastle iz slikarjevega spominskega sveta — je to slikarjeva mati, ki je mnogo prezgodaj umrla, otroci pa nosijo poteze domačega gnezda? Vse te vrvine so povezane v prepričljivo enoto, ki jo podpre tudi figuralna skupina, zgrajena v obliki kompozicijskega loka, ki trdno, kot relief, poveže posamezne figure. Slikarski svet te podobe je malce hlasten, zelo svoboden. Zdi se, da ga je slikar, potem ko mu je njegova vizija dozorela, hitro gradil, kot da bi se bal, da se mu bo spet utrnil v temo brezličnosti.

Isto leto (1955), ko se je umetnik oddolžil spomenu umrle matere in izpričal svoje slikarske dozorevanje ob upodabljanju članov lastne družine, se je spet vrnil k motivom iz naše narodnoosvobodilne borbe. Ta čas je nastala podoba Mrtvi kurir! V zanimivem pismu ženi, aprila meseca, se je o sliki Perko lepo sam razpisal in ker gre za dokument, ki je za poznavanje ustvarjanja našega slikarja izredno važen, se bomo v sledečih vrsticah oprli na njegovo pričevanje. Takole piše slikar: »Danes sem končal sliko Mrtvi kurir. Logarjev Bine mi je bil za model. To se pravi, da je poziral na koncu dela, ko sem korigiral sliko,

katero sem včeraj začel in zvečer končal. Torej dan in pol.

V duši pa jo nosiš leto dni ali pa še več. Vsak hip, ki ga živiš, v srcu in v mislih snuješ, obračaš tisočkrat spreminjaš, popravljaš, komponiraš, delaš skice, v mislih gradiš, vidiš delo pred seboj, kakšno bi moralo biti. Ko greš k izpolnjevanju svojega načrta, takrat je realnost tisočkrat drugačna. Nič ni od tega, kar si si zamislil. Potem te v duši silno žge in ko se te oklene še to navadno življenje 1 + 1 = 2, fiksaš kot hudič in marsikdaj ti je kaj na poti, ko ti sicer ne bi bilo...« Zares prizadeto je Perko opisal lastne ustvariteljske tegobe, ki pa so značilne za umetnike vseh časov in krajev na tem pisarnem svetu. Ko smo videli, je nastala podoba v kratkem času, čeprav jo je slikar nosil v sebi zelo dolgo! Vajna je za nas tudi ugotovitev, kako različen je ideal od uresničene dejstva — tudi ta bolečina je skupna last večine umetnikov.

V nadaljevanju pisma je Perko opisal svoje delo: »Da ti (podobno malo opišem: »Temen oblak, na desni se dviga v daljavi bel Snežnik. Na zvišenih zemlji leži mrtvi kurir, levo roko v pest zaprto drža na prsih, z desno oklepa še puško in izropano kurirsko torbo. Verujem da ni nič podobno kot si rekla z skico, da je kot Milunovičeva mrtva žena, pač pa sem se približeval skici: Pokol v Ložu, ki jo imam doma... Partizan je spojen z zemljo rjavočrna postava s svetlozelenimi refleksi. Bom videl, kako bo delo vala na te...« (spodaj na desni je slikar v pismu podoba skiciral!). In odmev slike pri slučajnostnih gledalcih? »Mati Logarjeva je jokala, ko je videla sliko. Bil je danes novinar iz Postojne, ta, ki bo vodil vso tehnično stran razstave in prodajando. Nad sliko je osupel in navdušenja. Fotografiral je 3-krat. Rekel je, da tako močne stvari nima povojno slovensko slikarstvo, kar se tiče partizanskih motivov. Verjetno je pretiraval...« (nadaljevanje monografije prihodnjič)

obzornik

glasilo delovne organizacije

PRED 10 LETI

(26. APRIL 1979, ŠTEVILKA 139)

OSNOVNA ORGANIZACIJA — TEMELJNA CELICA ZA DELO KOMUNISTOV

Na sestanku občinske konference Zveze komunistov so posebej izpostavili vprašanje neodgovornosti komunistov do izpolnjevanja svojih nalog, kar ustvarja posplošeni vtis, da je organizacija premalo delavna.

Premalo pozornosti posvečamo idejni rasti članstva in družbeno-političnemu izobraževanju sploh. Čeprav je prav v zadnjem času na tem področju le čutiti napredek — ob dogovoru z drugimi družbeno-političnimi organizacijami. Tako je zaživela vrsta novih oblik izobraževanja za komuniste, delegate, člane organov upravljanja in druge; je pa kljub temu videti tudi že vrsto slabosti, zlasti je premajhna odzivnost.

PRIPRAVA SREDNJEROČNEGA PLANA

Na koncu preteklega in v začetku tega meseca so delavski sveti temeljnih organizacij sprejeli sklepe o obvezni pripravi srednjeročnega načrta za obdobje 1981—1985 in dolgoročnega načrta za obdobje 1986—1995. Čeprav se zdi, da je časa do novega srednjeročnega obdobja na pretek, pa bo prav tekma s časom najhujša. To bomo skušali pojasniti ob posameznih fazah v pripravljanju plana.

Pripravljeni fazi, ki je že za nami, sledi analiza uresničevanja sedanjega srednjeročnega načrta. Del te analize že imamo v poslovni politiki, del pa bo treba še narediti. Na osnovi takšne analize in ocene do leta 1980 bomo izluščili tiste naloge, ki jih moramo prenesti v naslednje srednjeročno obdobje.

SPLOŠNO ZDRUŽENJE LES

V slovenskem lesarstvu združuje delo in pridobiva sredstva za skupni in svoj razvoj 36.700 delavcev v 190 organizacijah združenega dela, ki predelajo letno 1.600.000 kubičnih metrov lesa v lesna tvoriva in v končne lesne proizvode. V letu 1978 so dosegli 20 milijard celotnega prihodka, 6 milijard dohodka, izvozili proizvodov za 160.000.000 dolarjev ter ustvarili nad 100.000.000 dolarjev neto deviznega priliva. Ta in druga dejstva so narekovala, naj se za dejavnost lesarstva ustanovi splošno združenje lesarstva Slovenije, ki naj med drugim nadaljuje tradicionalno združevanje slovenskih lesarskih kolektivov v poslovnem združenju LES Ljubljana.

NOVA PRODAJALNA V BANJA LUKI

V Banja Luki, mestu s približno 120.000 prebivalci bomo 7. maja pričeli s prodajo pohištva v naši šesti lastni prodajalni. Prodajni prostor — le-ta meri približno 70 kvadratnih metrov — je v pritličju zasebne hiše, ki stoji ob severni vpadnici v mesto. Je povsem urejen, ogrevan in ima telefonski priključek. Prodajalna, ki smo jo vzeli v najem, je sicer nekoliko majhna za predstavitev celotnega Brestovega programa, vendar pa razpored prostorov omogoča postavitev enega od ambientov za vse pohištvene programe. Za otvoritev smo že dobili vsa potrebna soglasja in sklenili ustrezne pogodbe.

O USMERJENEM IZOBRAŽEVANJU

Zakon o usmerjenem izobraževanju je osrednji akt za temeljito preobrazbo srednjega in visokega šolstva v usmerjeno izobraževanje. Sprejet naj bi bil še letos, tako da bi lahko že v šolskem letu 1980/81 prešli na usmerjeno izobraževanje.

Razprava bo usmerjena predvsem na predlog »nomenklature lesarskih poklicev«, ki sta ga pripravila splošno združenje lesarstva Slovenije in izobraževalna skupnost Slovenije. O njej bo tekla razprava tudi v vseh drugih lesarskih organizacijah združenega dela. Vprašanje je tudi lociranost šole za Brestove lesarske kadre in način financiranja za izgradnjo sedemstisočdvesto kvadratnih metrov šolskega prostora, ki je pogoj za uvajanje usmerjenega izobraževanja.

Naši upokojevci

Iz temeljne organizacije Pohištvo Cerknica, so se od avgusta 1988 do aprila 1989 upokojili naslednji delavci:

Jože **ADAMIČ** iz Podskrajnika, Vera **ŽNIDARŠIČ** z Bločic, Anton **PETRIČ** iz Cerknice, Ivan **JAKOPIN** iz Otonice, Tilka **GOLIK** iz Cerknice, Julka **SERNEL** iz Mahnetov, Anica **UDOVČ** iz Dolenje vasi, Kristina **MRAMOR** iz Cerknice, Jože **OTONIČAR** z Dolenjega Jezera, Antonija **KERŽIČ** z Rakitne, Olga **SRPAN** z Rakeka, Marija **MEKINA** z Rakeka, Franc **MEDEN** iz Selščka, Hilda **ZALOKAR** z Rakeka, Ivan **TURK** iz Nove vasi, Štefka **VIČIČ** iz Cerknice, Marjan **ŠEGA** iz Cerknice, Ivanka **RUPAR** iz Begunj, Jožefa **ULE** iz Dolenje vasi, Anton **ŠKOF** iz Dolenje vasi, Brona **ZRIMŠEK** iz Do-

lenje vasi, Ana **SUHADOLNIK** z Rakitne, Vinko **TURK** iz Cerknice, Francka **KRAŠEVEC** iz Hruškarjev, Jože **NARED** iz Begunj, Marija **MAČEK** iz Cerknice, Marija **MISIČ** iz Cerknice, Janez **BORŠTNIK** iz Otav, Milka **BORŠTNIK** z Rakitne, Anton **ŽOT** z Rakitne, Jagica **BENIČ** iz Cerknice, Francka **CIMERMANČIČ** iz Begunj, Marija **TURŠIČ** z Rakitne, Ana **ULE** iz Cerknice, Jože **JAKOPIN** iz Begunj, Milan **RIS** iz Cerknice, Janez **PETRIČ** iz Topola, Barica **ERŽEN** iz Cerknice, Stanko **ČEČEK** iz Begunj, Ivanka **KRANJC** z Rakeka in Franc **BRENCE** iz Cerknice.

V imenu delovne organizacije Brest, Tozd Pohištvo, želimo vsem upokojevcem zdravja, zadovoljstva in še veliko let v zasluženem pokoju!

SIS družbenih dejavnosti v preteklem letu

Oblikovanje sredstev za družbene dejavnosti poteka že nekaj let pod vplivom omejevanja, razmere na tem področju pa se iz dneva v dan bolj zaostrejejo.

Že na začetku leta, ko je veljavni zvezni interventni zakon predpisoval 10-odstotno zaostajanje sredstev za družbene dejavnosti za rastjo dohodka, je bilo ocenjeno, da bi v primeru, če bi zakon veljal do konca leta, za programe SIS družbenih dejavnosti letos zmanjkalo za okoli 33 odstotkov potrebnih sredstev.

Skupščine vseh SIS so v maju in juniju 1988 prav zaradi zmanjšanja tega razkoraka in z namenom, da bi kar najbolj uskladili programe z razpoložljivimi materialnimi zmožnostmi, sprejele številne ukrepe in aktivnosti, ki so se odrazile v veliko bolj racionalnem poslovanju izvajalskih organizacij, v opustitvi dodatnih programov in v močno zmanjšanem številu upravičencev do vseh vrst socialnovarstvenih pomoči.

Aprila je zvezna skupščina sprejela dopolnitve interventnega zakona, ki so le začasno olajšale položaje družbenih dejavnosti. 15. maja je prišlo do sprejema novega interventnega zakona, ki je dovoljeno rast sredstev za družbene dejavnosti omejil v obdobju od januarja do decembra na 127 odstotkov. Ker so bili ovrednoteni programi samoupravnih interesnih skupnosti še vedno višji kot je predpisoval interventni zakon, načrtovani priliv sredstev do konca leta pa nižji kot je zakon dopuščal, je prišlo julija na skupščini občinske zdravstvene skupnosti in občinske raziskovalne skupnosti do povišanja prispevnih stopenj.

Avgusta je bil omenjeni zakon spremenjen, tako da je določil nižjo rast sredstev, opredelil pa je tudi nižjo osnovo za leto 1987. Vpliv teh zakonskih sprememb na oblikovanje sredstev za SIS družbenih dejavnosti je bil tako v občini Cerknica kot tudi v republiki precejšen — v smislu znižanja dovoljene porabe — zato je Zavod SR Slovenije za družbeno planiranje izdal navodila, ki so korigirala osnovo za leto 1987. Tako je dovoljeni izvorni priliv za SIS v občini Cerknica lahko ostal na ravni, ki je bila opredeljena v sprejetih finančnih načrtih.

Novembra je bil interventni zakon ponovno spremenjen, tokrat v smislu višje rasti dovoljene porabe, in sicer z indeksa 219 na indeks 242,1. Ob koncu leta 1988 v občini Cerknica ni bilo izkazanih presežkov na področju SIS družbenih dejavnosti, temveč primanjkljaj v višini 562.106 tisoč dinarjev.

Ob koncu leta 1988 so skupni prihodki SIS družbenih dejavnosti znašali 16.609.996 tisoč din, odhodki pa so bili realizirani v višini 18.964.939 tisoč din. Nepokriti del programov, ki se je kot obveznost prenesel v leto 1989, znaša tako po podatkih iz zaključnih računov SIS 2.408.415 tisoč

din, oziroma ob upoštevanju, da so v tem znesku tudi obveznosti, ki so se na področju zdravstva pokrivala že za leto 1989, 2.008.415 tisoč din. Prenos nepokritega dela programov je realno za skoraj polovico nižji kot v preteklem letu.

Za leto 1989 je v globalnih bilančnih izračunih za SR Slovenijo opredeljeno, da je pri projekciji sredstev SIS družbenih dejavnosti upoštevano, da bi se v letu 1989 ohranil realni obseg sredstev iz leta 1988.

Vsi prihodki naj bi skupaj znašali 36.887.481 tisoč din, primanjkljaj sredstev pa bi nastal v okviru kulturne skupnosti, občinske skupnosti socialnega skrbstva, ter v okviru občinske zdravstvene skupnosti, in sicer v skupni višini 2.954.462 tisoč din. Predvideni primanjkljaj bo v letu 1989 treba pokriti z izvajanjem ukrepov za zmanjšanje porabe

Tekmovanje v karateju

2. aprila letos je karate klub Postojna v cerkniški športni dvorani organiziral primorsko regijsko tekmovanje za pionirje. Tekmovanje je bilo organizirano v Cerknici, da bi tako prebivalcem Notranjske predstavili to borilno večščino. Sodelovalo je 56 mladih tekmovalcev iz Idrije, Ilirske Bistrice, Nove Gorice, Pivke in Postojne. Najboljši so se uvrstili na republiško tekmovanje. Med najboljšimi mlajšimi pionirji sta bila tudi domačina z Rakeka.

Prvo mesto je dosegel Andrej Trontelj, drugo pa njegov brat Sašo.

Rezultati:

Mlajše pionirke:

1. Albina Hamdanovič

— Postojna,
2. Iram Smrdel
— Ilirska Bistrica,
3. Mirjam Perkovič
— Postojna;
Mlajši pionirji:

1. Andrej Trontelj

— Postojna,

2. Sašo Trontelj

— Postojna,

3. Peter Veljačič

— Postojna;

Starejše pionirke:

1. Martina Vičič

— Ilirska Bistrica,

2. Mojca Barbiš

— Ilirska Bistrica,

3. Živa Carusa — Idrija;

Starejši pionirji:

1. Jernej Sever — Idrija,

2. Zikret Agič — Postojna,

3. Jasmin Agič — Postojna.

Po veljavnih prispevnih stopnjah bodo doseženi prilivi nižji od načrtovanih — bo potrebno pipe bolj odpreti?

sredstev ter z izrednimi akcijami pokrivanja programov.

Glede na trenutno veljavne prispevne stopnje bodo doseženi prilivi nižji od načrtovanih, kar pomeni, da bo treba med letom prispevne stopnje pri posameznih SIS nekoliko korigirati.

Andrej in Sašo Trontelj »v akciji«.

Filmi v maju, juniju

BREZ MILOSTI, ameriška kriminalka
 USODNA PRIVLAČNOST, ameriška drama
 TOMI — MOJSTER, ameriška komedija
 LA BAMBA, ameriški glasbeni film
 ZAKON OROŽJA, ameriški akcijski film
 ZALJUBLJENI POROTNIK, ameriška komedija
 MAJA IN VESOLJČEK, slovenski otroški film
 OVER THE TOP, ameriški akcijski film
 ČAROVNICE IZ EASTWICKA, ameriška komedija
 SKRIVNOST MOJEGA USPEHA, ameriški mladinski film
 PRESIDIO, ameriški akcijski film
 LEPOTEC, italijanska komedija
 LJUBEZEN IN STRAST, ameriška drama
 JUMPIN' JACK FLASH, ameriška komedija
 PREDATOR, ameriški akcijski film
 BARBARI, ameriški zgodovinski film
 POLICIJSKA AKADEMIJA IV., ameriška komedija
 MAMA JE ZNORELA, ameriški zabavni film
 KOBILICA, ameriška drama
 PARIZ PONOČI, francoska kriminalka
 AMERIŠKA PRAVLJICA, ameriška risanka
 PRIČE NASILJA, ameriška srhljivka

Datumi in ure predvajanja filmov bodo objavljeni na oglasni deski pred kinodvorano, ker ob izidu Obzornika, žal, še niso bili znani.

Košarkarske novice

Košarkarski klub Cerknica je po končanih poletnih počitnicah septembra lanskega leta nadaljeval s svojo dejavnostjo. V osnovnih šolah celotne občine je v okviru šolskih športnih društev organiziral treniranje mlajših in starejših pionirk in pionirjev. Treninge so vodili trenerji kluba in profesorji telesne vzgoje v posameznih šolah.

Delo je najbolje potekalo v osnovni šoli v Cerknici in Novi vasi, precej slabše pa v Starem trgu. Žal v osnovni šoli na Rakeku nismo uspeli organizirati treniranja pionirk in pionirjev, za kar pa menimo, da krivda ni samo na naši strani, temveč tudi na strani šolskega športnega društva osnovne šole.

Konec leta 1988 in v začetku letošnjega leta je klub organiziral tekmovanje za pionirski festival v občinskem merilu, in sicer za mlajše in starejše pionirke in pionirje. Skupno je v obeh tekmovanjih sodelovalo devet ekip. V vseh štirih kategorijah sta sodelovali le osnovna šola Cerknica in Nova vas. Osnovna šola Stari trg je sodelovala le z ekipo starejših pionirjev, kar pa je za ta kraj in njegovo bogato košarkarsko tradicijo vsekakor veliko premalo.

Klub namreč ne more uspešno opravljati svojega dela, če nima v vseh okoljih organiziranega treniranja vseh mlajših kategorij že v osnovnih šolah. Le na podlagi tega se lahko vzgojijo kakovostnejše starejše selekcije, vse do članskih ekip.

Pri mlajših pionirjih je zmagala osnovna šola Nova vas, pri mlajših in starejših pionirkah ter starejših pionirjih pa osnovna šola Cerknica. Vse zmagovalne ekipe so se uvrstile v nadaljnje medobčinsko tekmovanje. Največji uspeh pa je dosegla ekipa mlajših pionirk osnovne šole Cerknica, ki se je uvrstila v četrtfinale republiškega pionirskega festivala Slovenije za leto 1989. Vsekakor ima največ zaslug za tak uspeh vodja te ekipe, profesor telesne vzgoje Jože Mele, ki že vrsto let zelo upešno vodi in vzgaja mlade košarkarske talente.

V tem času je klub sodeloval z ekipama kadetinj in kadetov v republiški ligi. Uspešnejša je bila ekipa kadetinj, kar tudi kaže, da imamo sedaj v ženski konkurenci boljše in kakovostnejšo ekipo. V članski konkurenci je klub tekmoval z ekipo članic v II. republiški ligi Zahod. Ekipa je bila zelo uspešna, saj je od šestih tekem izgubila le eno in tako osvojila prvo mesto.

S tem se je ekipa članic uvrstila v drugo fazo tega tekmovanja. Tudi v drugi fazi tekmovanja je bila ekipa zelo uspešna. Od šestih tekem je izgubila le eno in z enakim številom točk kot zmagovalna ekipa Šentvida zasedla drugo mesto. S tem se ekipa sicer ni neposredno uvrstila v I. žensko republiško ligo, vendar vse kaže, da bo ženska ekipa po enoletni odsotnosti ponovno nastopala v I. ženski republiški ligi, kjer ne bi smelo biti zgolj borbe za obstanek, ampak uvrstitev nekje na sredino lestvice, za kar je ekipa glede na kakovost in z vključitvijo nekaterih mlajših igralcev vsekakor sposobna.

Maja in junija bo naš klub nastopal v republiških tekmovanjih z ekipami pionirk in pionirjev ter kadetinj in kadetov. Vse te ekipe so v slabem mesecu in pol odigrale skupaj štiriindvajset tekem, od teh polovico doma, polovico pa na gostovanjih vse od Novega mesta do Portoroža.

Za vso to dejavnost košarkarskega kluba so ne glede na dejstvo, da se večina dela opravi prostovoljno, potrebna sorazmerno velika sredstva. Tako sredstva, ki jih klub dobi za svojo dejavnost od zveze telesnokulturnih organizacij občine Cerknica, zadoščajo komaj za slabo petino programa kluba. Vsa druga sredstva za pokritje programa je klub mo-

ral pridobiti drugod, predvsem od delovnih organizacij v občini. Tako so klubu s svojimi sredstvi pomagale realizirati zastavljeni program predvsem naslednje delovne organizacije: Kovind Unec, Mercator Nanos Postojna Tozd Trgovina Rakek, THO Postojnska Jama Tozd Gostinstvo Cerknica, Imos SGP Gradišče Cerknica, Izolirka Ljubljana Tozd Novolit Nova vas, Kmetijska zadruga Cerknica, Kovinoplastika Lož, DO SAP Ljubljana Tozd Notranjska, Perutninski kombinat Pivka Tozd LKP Cerknica.

Taborniške novice

Tokrat bom začela z našim informatorjem — ščuko, ki je končno le priplavala na svetlo. V njem so poročila z akcij, zvedeli smo, kaj delajo enote in kakšne akcije bodo potekale do taborjenja. Tudi tokrat nismo pozabili na zlet, saj smo podrobneje predstavili program. Kdo pa bo šel v Medvode, se še ne ve. Šli naj bi tisti, ki si bodo to zaslužili z delom. Torej, še je čas in velja se potruditi. V programu zleta bomo sodelovali tudi mi. Vsem udeležencem bomo predstavili našo največjo akcijo — Kanu-ščuka zlet.

In naši načrti za prihodnje? V aprilu smo v počastitev dneva tabornikov (22. april) pripravili občinski mnogoboj za murne, MČ, tabornike in tabornice, v soboto, 22. aprila pa smo prižgali tudi taborni ogenj pri osnovni šoli Cerknica. Seveda nas bodo najboljše ekipe zastopale na področnih mnogobojih, ki bodo v juniju v Cerknici (TT) in v Ilirski Bistrici (MČ).

Prvomajske praznike smo klubovci in nekateri vodniki preživeli v Berlinu. Obiskali smo Sokole, si ogledali mesto, živalski vrt, zanimive galerije... Nazaj smo potovali čez Češko in si ogledali Prago. Preživeli smo osem zanimivih in prijetnih dni v tujini, kamor smo taborniki prvič potovali skupaj.

Seveda pa nas v maju čaka še veliko dela. Veliko bo delovnih akcij za ureditev vrta. Uvedli smo tudi delovne obveze (vsak MČ se mora udeležiti dveh akcij, TT-ji in klubovci pa vsaj treh). Velja tudi, da tisti, ki ne bo izpolnil obveze, ne bo mogel na taborjenje. Na svoj način bomo praznovali Dan mladosti, kakšna izmed ekip se bo udeležila STPM-ja, vsi pa si bomo prizadevali kar se da najboljše izpeljati našo akcijo — Kanu-ščuka zlet, ki bo letos že peta po vrsti. Šotore bomo postavili v soboto in nedeljo, 27. in 28. maja v Zadnjem kraju.

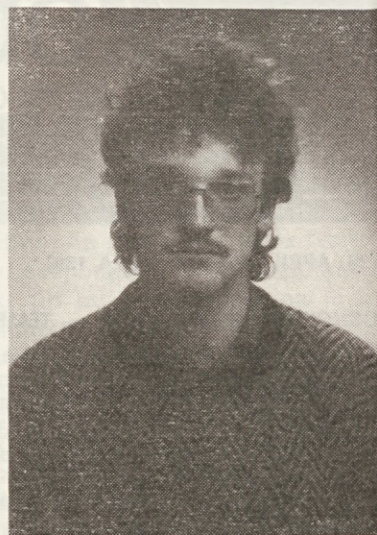
Letos bo v tekmovanju nekaj sprememb: lokostrelstvo in izdelovanje vesla bodo posadke izvedle že v soboto, tudi vrsovali v karto bodo na ta dan. V nedeljo bo ob 8. uri start prvih ekip na orientacijski progi.

Organizacijski odbor že dela, pokrovitelj akcije pa bo tudi tokrat Brest Cerknica. Prijave taborniških in rekreativnih

ca, Iskra — elektrovezve industrija sistemov elektronike — obrat Cajnarje, Gozdno gospodarstvo Postojna Tozd Gozdarstvo Cerknica, Tozd Gozdarstvo Snežnik, Skladišče Meles Marof in BREST industrija pohištva Cerknica. Klub se vsem delovnim organizacijam za njihovo pomoč in razumevanje najlepše zahvaljuje in pričakuje, da mu bodo vse te delovne organizacije tudi v letošnjem letu s svojim prispevkom pomagale uresničiti zastavljeni program dela.

A. Perčič

V spomin

V februarju smo se poslovili od našega še ne dvajsetletnega delavca Matija Hribljana iz vasi Tavžlje. Po predčasni vrtnitvi s služenja vojaškega roka se je vrnil v temeljno organizacijo, kjer je opravljal dela v nanosu ploskovnih elementov. Toda po treh tednih dela in življenja v našem kolektivu nas je pretresla vest o nesreči pri delu doma, o njegovi zgodnji smrti.

Ohranili ga bomo v spominu kot veselega in prizadevnega delavca ter dobrega tovariša.

Delovni kolektiv
Tozda Pohištvo

ekip bo sprejemal Marki na mladinskem servisu.

Za zaključek šolskega leta bomo šli na bivačarstvo — vodi bodo preživeli nekaj dni v naravi, si postavili bivak, si kuhali...

V začetku julija se bomo udeležili 10. zleta v Medvoda (okrog 20 članov iz našega oddela). Ne bomo pa pozabili letnega taborjenja. Letos bomo deset dni (od 21. do 31. julija) preživeli v zgornjem delu reke Idrijce — v Idrijski Beli.

Prepričani smo, da bo tudi letos pestro in zanimivo, zato se hitro prijavite. Zadnji rok za prijave je 15. julij 1989.

A. Žnidaršič

Kegljaške novice

Na kegljišču Bresta se je končalo letošnje občinsko prvenstvo v kegljanju za moške in ženske ter pionirje in pionirke v devetih kategorijah. Nastopilo je 146 tekmovalcev in tekmovalk.

Rezultati:

PIONIRJI 1 × 100 (do 15 let)	
1. Jani Žnidaršič	392
2. Matej Urbas	373
3. Miloš Pohole	341
PIONIRJI 1 × 100 (do 12 let)	
1. Tadej Urbas	336
2. Davor Meden	324
3. Milan Založnik	276
PIONIRKE 1 × 50	
1. Katja Meden	229
2. Nataša Žnidaršič	223
3. Tanja Hiti	162
ŽENSKKE 1 × 50 polno	
1. Ana Urbas	280
2. Marica Kraševac	267
3. Mira Žnidaršič	265
ŽENSKKE 1 × 100	
1. Ana Urbas	380
2. Mira Žnidaršič	344
3. Lidija Bavec	342
VETERANI 1 × 100	
1. Alojz Kranjc	421
2. Franc Pregelj	419
3. Franc Štrukelj	410
MOŠKI 1 × 100	
1. Janez Gornik	448
2. Jure Gornik	439
3. Franc Štrukelj	431
MOŠKI 1 × 200	
1. Jože Meden	867
2. Jure Gornik	854
3. Janez Gornik	853
AKTIVNI TEKMOVALCI 1 × 200	
1. Edo Terzič	954
2. Tone Urbas	951
3. Edo Prešeren	940

Končano je bilo tudi ligaško tekmovanje občinske lige, v katerije nastopilo 16 ekip v disciplini 6 × 100 lučajev in v borbenih igrah.

REZULTATI:

6 × 100 lučajev	
1. MARTINJAK	
2. KOVINOPLASTIKA	
3. NOVOLIT	
BORBENE IGRE	
1. GOZDNA	
2. KOVINOPLASTIKA	
3. NOVOLIT	

Ob zaključku tekmovalne sezone je kegljaški klub podelil po-

sebna priznanja »BRONASTI KILGELJ« trem članom mladinske ekipe (Piletič, Premrov in Švelc), ki je osvojila naslov državnih prvakov, ter Janezu Žnidaršiču za razvoj pionirskega kegljanja v občini.

Najboljši pionirji KK Brest so se udeležili 1. pionirskega prvenstva primorsko-notranjske regije.

REZULTATI:

PIONIRKE 8—10 let	
1. Katja Meden	198 kegljev
2. Jasmina Curk	145 kegljev
3. Mojca Leban	129 kegljev
PIONIRKE 11—12 let	
1. Nataša Žnidaršič	462 kegljev
2. Daniela Miškovič	357 kegljev
3. Miranda Curk	340 kegljev
PIONIRJI 13—14 let	
11. Davor Meden	299 kegljev
PIONIRJI 15—16 let	
1. Matjaž Hladnik	399 kegljev
2. Jani Žnidaršič	388 kegljev
3. Darko Križančič	386 kegljev
F. Gornik	

BRESTOV OBZORNİK — informativno glasilo delavcev delovne organizacije BREST Cerknica, n. sol. o.

Izhaja na dva meseca v nakladi 2.800 izvodov.

Glavni in odgovorni urednik: Vanda LAVRIČ. Uredniški odbor: Miran PETAN, Franc GORNIK, Peter MELE, Janez OPEKA, Jože KOROŠEC, Zdravko ZABUKOVEC, VIII FRIM, Andrej VIVOD, Hedvika MELE, Hermina MALIS, Jožica ŠKERLJ, Franc MELE, Antof OBREZA.

Foto: Jože ŠKERLJ.

Odbor za obveščanje je izvršilni organ delavskega sveta delovne organizacije. Predsednik odbora: VIII FRIM.

Tiska Železniška tiskarna v Ljubljani. Glasilo sodi med proizvode iz 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčenju proizvodov in storitev od prometa proizvodov (mnenje sekretariata za informiranje izvršnega sveta SR Slovenije št. 421-1/72 z dne 24. oktobra 1974).